

*Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού
αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες
εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης*

Νεοελληνική Γλώσσα

Β΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Άγιος Βασίλης ή Santa Claus;»

Συγγραφή: ΤΑΛΑΜΠΙΡΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Εφαρμογή: ΓΕΩΡΓΑΝΤΖΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2013

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας πρωτοβάθμιας:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνια 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Άγιος Βασίλης ή Santa Claus;

Εφαρμογή σεναρίου

Βασιλική Γεωργαντζιά

Δημιουργία σεναρίου

Κωνσταντίνος Ταλαμπίρης

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Β΄ Δημοτικού

Σχολική μονάδα

3^ο Δημοτικό Σχολείο Ευκαρπίας

Χρονολογία

Από 11-12-2013 έως 20-12-2013 και από 20-01-2014 έως 31-01-2014 για τη δραστηριότητα επέκτασης του σεναρίου (Γιορτή των Τριών Ιεραρχών).

Διδακτική/θεματική ενότητα

Το σενάριο συνδέεται με το βιβλίο «Γλώσσα Β΄ Δημοτικού: Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας» και συγκεκριμένα με την ενότητα 12 «Ποπό! Κόσμος που περνά!», κατά την οποία τα παιδιά έρχονται σε επαφή και καλλιεργούν το κειμενικό είδος της περιγραφής.

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

I. Φιλολογικής Ζώνης

Ιστορία

II. Άλλα γνωστικά αντικείμενα

Εικαστικά, Μουσική, Γεωγραφία, Θρησκευτικά, Πληροφορική

III. Ημιάτυπες και άτυπες διαδικασίες εκπαίδευσης

Πολιτιστικά Προγράμματα

Χρονική διάρκεια

15 + 6 διδακτικές ώρες με διακοπές. Οι 6 ώρες αφορούν στην ενασχόληση με τη γιορτή των Τριών Ιεραρχών, που επιλέχθηκε ως επέκταση του σεναρίου. Χρησιμοποιήθηκε χρόνος από την Ευέλικτη Ζώνη, τα Εικαστικά, την ώρα Πληροφορικής και τη Γλώσσα.

Χώρος

I. Φυσικός χώρος

Εντός του σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο Πληροφορικής

II. Εικονικός χώρος

Ιστοσελίδα που αφορά τον Άγιο Βασίλη. Ο δικτυακός τόπος είναι: <http://agios-basilis.webnode.com/>

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Οι μαθητές έχουν στοιχειώδης εξοικείωση με τον Η/Υ. Έχουν καλή ευχέρεια στη χρήση ποντικιού, η πληκτρολόγηση κειμένου αποτελεί γι' αυτούς μια δύσκολη διαδικασία.

Το πιο απαιτητικό σημείο του σεναρίου είναι η συνεργατική συγγραφή και η διόρθωση του κειμένου μιας ομάδας από άλλη. Τα συγκεκριμένα παιδιά δεν είχαν ξαναγράψει σε συνεργατικά ψηφιακά εργαλεία, αλλά ούτε και συνεχές κείμενο σε απλό κειμενογράφο.

Η εκπαιδευτικός που το εφάρμοσε έχει πολύ καλή γνώση στη χρήση του κειμενογράφου και του διαδικτύου, έτσι ώστε να επιλύει γρήγορα τα προβλήματα που προκύπτουν και να παρέχει αμέσως βοήθεια στους μαθητές και τις μαθήτριες που τη χρειάζονται. Η εκπαιδευτικός προσπάθησε να οργανώσει/συντονίσει την τάξη για να χρησιμοποιηθεί αποτελεσματικά το συνεργατικό εργαλείο γραφής από τα παιδιά.

Στο σχολείο υπάρχει ένα εργαστήριο Πληροφορικής με βιντεοπροβολέα και με αριθμό ηλεκτρονικών υπολογιστών που είναι ανάλογος με το 1/3 των μαθητών της τάξης, ώστε να δημιουργούνται ομάδες των τριών ή τεσσάρων ατόμων. Οι Η/Υ του εργαστηρίου έχουν γρήγορη σύνδεση στο διαδίκτυο και έχουν εγκατεστημένο φυλλομετρητή.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Κωνσταντίνος Ταλαμπίρης, «Άγιος Βασίλης ή Santa Claus;», Νεοελληνική γλώσσα, Β' Τάξη, 2013

Το σενάριο αντλεί

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το παρόν σενάριο συνδέεται με την ενότητα 12 του β' τεύχους του σχολικού εγχειριδίου *Γλώσσα Β' Δημοτικού* με τίτλο «Ποπό! Κόσμος που περνά!», στην οποία καλλιεργείται το κειμενικό είδος της «περιγραφής προσώπων». Συγκεκριμένα η ιδέα του σεναρίου προκύπτει από το κείμενο με τίτλο «Ο δικός μας Αϊ-Βασίλης» τα Αγγελικής Βαρελά που βρίσκεται στη σελίδα 45 του β' τεύχους του βιβλίου της *Γλώσσας* (Βιβλίο Μαθητή). Το σενάριο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να συμπληρωθούν οι δραστηριότητες του βιβλίου, μπορεί όμως και να λειτουργήσει ανεξάρτητα από το βιβλίο ως ενότητα αυτόνομων δραστηριοτήτων.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες μέσα από τις δραστηριότητες γνωρίζουν τις δύο μορφές με τις οποίες είναι γνωστός ο Άγιος Βασίλης προσπαθούν να διακρίνουν τις διαφορές που χωρίζουν το πραγματικό από το φανταστικό πρόσωπο. Στην προσπάθειά τους αυτή, πέρα από την περιγραφή, συνθέτουν και παζλ, περιηγούνται σε χάρτες, παρακολουθούν ρεπορτάζ και ντοκιμαντέρ, ενώ γράφουν και επιστολές στον Άγιο.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Στο παρόν σενάριο γίνεται προσπάθεια να αξιοποιηθούν οι Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία με τη μετάβαση από τον δασκαλοκεντρικό χαρακτήρα της διάλεξης στο μαθητοκεντρικό μοντέλο της μάθησης, μέσα από ομαδοσυνεργατικές

δραστηριότητες, αλληλεπίδραση των μαθητών με τις πηγές και αυτενέργεια των μαθητών στην πορεία του μαθήματος (Σολωμονίδου 2006, 38). Οι Τ.Π.Ε. βοηθούν στην επεξεργασία των κειμένων που παράγονται, τόσο στη μορφή όσο και στο περιεχόμενο. Παράλληλα επιτρέπει στους μαθητές να κατανοήσουν τι μπορούν να πετύχουν με τη γλώσσα και πώς μπορούν να το πετύχουν, ενώ παράλληλα κατανοούν πώς λειτουργεί η γλώσσα για να υπάρξει επικοινωνιακό αποτέλεσμα (Χαραλαμπίδης & Χατζησαββίδης 1997, 82).

Τέλος, το σενάριο στοχεύει να καλλιεργήσει όλες τις δεξιότητες που αφορούν τον λόγο: α) την ακρόαση και κατανόηση, β) την προφορική έκφραση, γ) την ανάγνωση και στην κατανόηση και δ) την παραγωγή γραπτού λόγου (Κυρίδης κ.ά. 2003, 198) και οι δραστηριότητές του είναι δομημένες έτσι ώστε να επιτευχθεί αυτός ο σκοπός.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Ειδικότερα επιχειρείται οι μαθητές/τριες να αποκτήσουν γνώσεις για τον κόσμο, τη γλώσσα και να καλλιεργήσουν γραμματισμούς.

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα και στάσεις ζωής

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- να αντιληφθούν τη διαφορά μεταξύ του Ορθόδοξου Αγίου Βασιλείου και τη φιγούρα του Αϊ-Βασίλη που βλέπουν στην τηλεόραση και στις διαφημίσεις·
- να αντιληφθούν ότι το πρότυπο του Αγίου προέκυψε μέσα από κόπους, στερήσεις, φιλανθρωπία και αγάπη προς τον Θεό και τον συνάνθρωπο·
- να δουν πώς γιορτάζονται τα Χριστούγεννα σε άλλους τόπους·
- να ακούσουν ποικίλα κάλαντα από διάφορες περιοχές της Ελλάδας·

- να μάθουν καινούργια πράγματα για την παράδοση και τον πολιτισμό του τόπου τους.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- να κατανοήσουν ότι η παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου αποτελεί μια διαδικασία συνεργατική και δημιουργική, ώστε να είναι σε θέση να επανασχεδιάζουν, να σχολιάζουν και να αξιολογούν τον παραγόμενο λόγο τους·
- να καλλιεργήσουν τον προφορικό τους λόγο (απαντητική ικανότητα, αναδιήγηση και διατύπωση γνώμης)·
- να διευρύνουν τις αρχικές γνώσεις σχετικά με τις λειτουργίες του γραπτού λόγου·
- να αναγνωρίζουν τους διαφορετικούς σκοπούς της ανάγνωσης (αναζήτηση πληροφορίας, επίλυση προβλήματος, απόλαυση και ψυχαγωγία)·
- να καλλιεργούν διαφορετικές αναγνωστικές στρατηγικές ανάλογα με το αν το κείμενο είναι συνεχές, μη συνεχές (χάρτης, γράφημα, σχεδιάγραμμα) ή υπερκείμενο·
- να διευρύνουν το λεξιλόγιό τους·
- να μάθουν να παράγουν γραπτές επιστολές·
- να περιγράφουν γραπτά ένα πρόσωπο.

(Παιδαγωγικό Ινστιτούτο 2011, 51-69)

Γραμματισμοί

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- να εξοικειωθούν με το περιβάλλον ενός site·
- να εξοικειωθούν με τη χρήση του ποντικιού·

- να μπορούν να διαβάσουν έναν ηλεκτρονικό χάρτη και να περιηγηθούν εικονικά μέσα σε αυτόν·
- να επαναυπολογίζουν μια διαδρομή στον χάρτη και να σταθμίζουν τις επιλογές τους ανάλογα με τον χρόνο και την απόσταση·
- να εξοικειωθούν με τη χρήση του κειμενογράφου·
- να μπορούν να χρησιμοποιούν τα εργαλεία του Web 2.0 για να παράγουν συνεργατικά ένα κείμενο·
- να αποκτήσουν τη δεξιότητα σχετικά με τη χρήση του εκτυπωτή.

(Παιδαγωγικό Ινστιτούτο 2011, 51-69)

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Για την εφαρμογή του σεναρίου επιλέχθηκε η χρονική περίοδο πριν τις διακοπές των Χριστουγέννων, για να αισθανθούμε το γιορτινό κλίμα των ημερών. Επίσης συνδυάστηκε και με την ενότητα 12 του βιβλίου της Γλώσσας με τίτλο «Ποπό! Κόσμος που περνά!». Τα ψηφιακά βιβλία της συγκεκριμένης τάξης μπορούμε να τα βρούμε [εδώ](#).

Ο Άγιος Βασίλειος είναι από τους αγαπημένους Αγίους των παιδιών. Πιστεύουν σε αυτόν και τον περιμένουν, για να τους γεμίσει με δώρα στις γιορτές. Ακόμη περιμένουν να ψάλουν τα κάλαντα την παραμονή της γιορτής του. Ποιος είναι όμως πραγματικά αυτός ο Άγιος; Γιατί έχει δύο μορφές; Την παρεξήγηση αυτή προσπαθεί να λύσει το παρόν σενάριο με δραστηριότητες που καλύπτουν παιχνίδι, διερευνητικό πνεύμα, αφήγηση, περιγραφικά κείμενα, επιχειρηματολογικά κείμενα και επιστολές.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Η περιγραφή προσώπων και η χρήση κατάλληλων φράσεων και λέξεων που βοηθούν στη συγγραφή τέτοιων κειμένων περιλαμβάνεται στους στόχους του σχολικού εγχειριδίου της Β΄ Δημοτικού και συγκεκριμένα στην ενότητα 12 με τίτλο «Ποπό! Κόσμος που περνά!» (Γαβριηλίδου κ.ά. 2007: 7). Πέρα όμως από τη στοχοθεσία του βιβλίου, το σενάριο ξεφεύγει από τις προτεινόμενες δραστηριότητες και παρουσιάζει ένα σύνολο δραστηριοτήτων που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ανεξάρτητα από την πρόταση του βιβλίου. Αξιοποιήθηκαν ώρες της Ευέλικτης Ζώνης, του μαθήματος Πληροφορικής, των Εικαστικών και της Γλώσσας.

Η τάξη εφαρμογής αποτελείται από 23 παιδιά (13 αγόρια, 10 κορίτσια). Ένα κορίτσι είναι μάρτυρας του Ιεχωβά, γι' αυτό και δε συμμετείχε στις δραστηριότητες, τις παρακολουθούσε από απόσταση.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Το σενάριο βασίζεται σε ένα μαθησιακό περιβάλλον (site) που κάνει χρήση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας, για να βοηθήσουν τους μικρούς μαθητές να κατανοούν κι όχι να απομνημονεύουν και να προάγουν την ανταλλαγή ιδεών. Το περιβάλλον δεν αντικαθιστά τον εκπαιδευτικό, αλλά αποτελεί το μέσο για την καλλιέργεια της νοημοσύνης του μαθητή με τη συνεργασία του εκπαιδευτικού.

Πιο συγκεκριμένα το μαθησιακό περιβάλλον:

- Προσφέρει καταστάσεις που προάγουν τη μάθηση μέσω ενεργούς συμμετοχής.
- Προωθεί τη συνεργατική επίλυση προβλημάτων.
- Παρέχει εργαλεία που ευνοούν την ανταλλαγή ιδεών και απόψεων και υποστηρίζουν την αλληλεπίδραση.

- Υποστηρίζει και ενισχύει τη δημιουργία και τη λειτουργία κοινοτήτων μάθησης και κοινοτήτων πρακτικής.
- Ενισχύει τις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις και τη χρήση εργαλείων και οργάνων, δεδομένου ότι η γνώση βρίσκεται στις δράσεις των ατόμων και των ομάδων.
- Προσφέρει τη δυνατότητα πολλαπλών τρόπων διαμεσολάβησης και αλληλεπίδρασης μέσω ποικίλων εργαλείων και τεχνουργημάτων που παίζουν τον ρόλο πολιτιστικών πηγών για πληροφορίες και γνώσεις (Κόμης, 2002: 105).
- Τέλος, δίνεται στον μαθητή η αίσθηση του ελέγχου των διεργασιών από τον ίδιο μέσα από δραστηριότητες σχεδιασμού, αναπαράστασης και αναστοχασμού (Μικρόπουλος 2006: 142).

Κείμενα

Αγγελική Βαρελά, «Ο δικός μας Αϊ-Βασίλης». *Βιβλίο μαθητή, Γλώσσα Β' Δημοτικού, β' τεύχος*, σ. 45.

Φώτης Κόντογλου, «[Το βλογημένο μαντρί](#)», *Έργα, τόμος α'.*

Βαγγέλης Ηλιόπουλος «Ο δικός μας Αϊ-Βασίλης»

Εικόνες, βίντεο, τραγούδια ενσωματωμένα στη ιστοσελίδα στο site <http://agios-basilis.webnode.com/>

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

Η διδακτική πορεία ολοκληρώνεται σε επτά (7) δραστηριότητες. Σε αυτές συμπεριλαμβάνεται ως 7^η η δραστηριότητα επέκτασης του σεναρίου και σύνδεσής του με τη γιορτή των Τριών Ιεραρχών.

1η & 2η διδακτική ώρα

1η Δραστηριότητα

Κατά την πρώτη δραστηριότητα οι είκοσι τρεις μαθητές και μαθήτριες του τμήματος χωρίστηκαν σε τέσσερις ομάδες των τεσσάρων ατόμων και δύο των τριών και πήραν τις θέσεις τους στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές του εργαστηρίου. Στη συνέχεια έγινε από την εκπαιδευτικό γνωριμία με το ηλεκτρονικό περιβάλλον (site) στον διαδικτυακό τόπο <http://agios-basilis.webnode.com/> στον οποίο θα εργαζόντουσαν οι μαθητές και οι μαθήτριες. Εξαρχής υπήρξε μια σύγχυση μεταξύ των δύο προσώπων.

Τα παιδιά ενθουσιάστηκαν κυρίως με τη φιγούρα του Santa Claus, τον οποίο και αποκαλούσαν «Άγιο Βασίλη». Κάποια παιδιά που πήγαιναν κατηχητικό και είχαν δει τη μορφή του δικού μας Αγίου, έλεγαν ότι δεν είναι αυτός ο άγιος Βασίλης και

ότι δεν υπάρχει. Αναζωπυρώθηκε για λίγο η συζήτηση που είχε προκύψει και άλλη φορά στην τάξη σχετικά με το ερώτημα αν υπάρχει τελικά Άγιος Βασίλης. Οι περισσότεροι ζητούσαν την επιβεβαίωση από την εκπαιδευτικό για το ποιοι έχουν δίκιο και ποια είναι η αλήθεια τελικά. Η εκπαιδευτικός της τάξης προσπάθησε να εξομαλύνει την κατάσταση λέγοντάς τους ότι ο καθένας μπορεί να έχει τη δική του γνώμη και αυτό είναι κάτι αδιαπραγμάτευτο. Στην ερώτηση κυρίως των παιδιών που πίστευαν στον Santa Claus αν η ίδια πιστεύει σε αυτόν, απάντησε ότι της αρέσει να πιστεύει ότι υπάρχει κάποιος που πετάει με έλκηθρο και μοιράζει δώρα από τις καμινάδες των σπιτιών. Η διπλωματική αυτή απάντηση σίγουρα δεν ικανοποίησε ιδιαίτερα ούτε τους μεν, ούτε τους δε. Θεωρήθηκε όμως απαραίτητη για να μην υπάρξει έντονη απογοήτευση, και να συνεχιστεί η ενασχόληση με το θέμα πέρα και πάνω από κάθε αμφιβολία για την ύπαρξη ή όχι του ενός ή του άλλου αγίου.

Στη συνέχεια η εκπαιδευτικός πρότεινε στα παιδιά να τους διαβάσει ένα κείμενο όπου θα διαπίστωναν ότι και άλλοι έχουν μπερδευτεί με τα δύο αυτά πρόσωπα. Το κείμενο αυτό είναι της Αγγελικής Βαρελά, το οποίο υπάρχει και στο αναγνωστικό (βιβλίο μαθητή, β' τεύχος, σ. 45) και εισάγει τα παιδιά στο θέμα.

Μετά από την ακρόαση του κειμένου από τα παιδιά ακολούθησε συζήτηση που αφορούσε κυρίως στην κοινή ονομασία των δύο αυτών προσώπων. Το κείμενο προβλημάτισε: «Τελικά πρόκειται για δύο αγίους ή έναν μόνο;». Η εκπαιδευτικός πρότεινε στα παιδιά αν θέλουν να διερευνήσουν τελικά τι συμβαίνει με αυτά τα δύο πρόσωπα και να τα γνωρίσουν πιο καλά. Φυσικά τα παιδιά ήταν πολύ θετικά σε αυτή την παρότρυνση. Η εκπαιδευτικός πρότεινε να υιοθετήσουν διαφορετικό όνομα για καθένα από τους δύο αγίους, για να μην έχουνε πρόβλημα συνεννοήσεως. Ο καππαδόκης Άγιος αποφασίστηκε να αποκαλείται με το όνομα «Άγιος Βασίλειος», ενώ ο άλλος με το όνομα Santa Claus. Στη συνέχεια δόθηκε στα παιδιά η δυνατότητα να περιεργαστούν για λίγα λεπτά το περιβάλλον του site και τις δυνατότητές του.

Ακολούθως η εκπαιδευτικός ζήτησε από τους/τις μαθητές/-τριες να επισκεφθούν τον σύνδεσμο με τίτλο [«Το ευλογημένο μαντρί»](#). Ο σύνδεσμος αυτό περιέχει δύο βίντεο με εικόνες και αφήγηση του ομώνυμου διηγήματος του Φώτη Κόντογλου από την ηθοποιό Άννα Συνοδινού, καθώς και το ίδιο το διήγημα σε γραπτή μορφή. Ζήτησε από τα παιδιά αν θέλουν να διαβάσουν ή να ακούσουν το διήγημα. Τα περισσότερα διάλεξαν να το ακούσουν. Έτσι η προσοχή των παιδιών στράφηκε στον βιντεοπροβολέα για να δουν και να ακούσουν το εν λόγω διήγημα.

Το κείμενο του Κόντογλου ήταν αρκετά δύσκολο για το επίπεδο των παιδιών της Β΄ Τάξης. Περιείχε αρκετούς ιδιωτισμούς και αποσπάσματα από τα λειτουργικά κείμενα της εκκλησίας, οπότε γινόταν αρκετά δυσνόητο. Η εκπαιδευτικός προτίμησε να μην το διαβάσει εκείνη παρά να ακουστεί η αφήγηση από την Άννα Συνοδινού, γιατί θεώρησε ότι η θεατρικότητα και παραστατικότητα της φωνής της, θα βοηθούσαν σημαντικά στην κατανόηση. Κάποιες φορές χρειάστηκε να σταματήσει το βίντεο, για να συζητηθεί η έννοια μιας λέξης με κομβικό ρόλο στην ιστορία (π.χ. διακονιάρης, ελεήστε, τσοπάνης, σοφράς).

Μετά από σχετική ερώτηση της εκπαιδευτικού, τα περισσότερα παιδιά δήλωσαν ότι δεν είχαν ξανακούσει την συγκεκριμένη ιστορία. Κάποια θυμήθηκαν το

βιβλίο του Βαγγέλη Ηλιόπουλου *Ο δικός μας Αϊ-Βασίλης*, που έχει κάποια κοινά στοιχεία.

Για να προκληθεί συζήτηση πάνω στο περιεχόμενο της ιστορίας, η εκπαιδευτικός ενθάρρυνε τα παιδιά να αναδιηγηθούν την ιστορία που άκουσαν, με τη βοήθεια των εικόνων του PowerPoint που υπήρχε ενσωματωμένο στο site. Από τη συγκεκριμένη δραστηριότητα η εκπαιδευτικός αξιολόγησε τον βαθμό κατανόησης της ιστορίας από τα παιδιά, που ήταν πολύ καλός.

Στην παραπάνω συζήτηση το ενδιαφέρον επικεντρώθηκε στο φως που αναδύεται στο σπίτι του Γιάννη. Η εκπαιδευτικός ρώτησε τα παιδιά από πού προερχόταν αυτό το τόσο πλούσιο φως, η μεγάλη λάμψη. Δόθηκαν πολλές απαντήσεις από τα παιδιά, όπως ότι είχαν πολλά καντήλια-κεριά αναμμένα επειδή ήταν γιορτή ή ότι βάλανε πολλά ξύλα στη φωτιά, γιατί είχε κρύο. Μια μαθήτρια απάντησε με δισταγμό, μάλλον σίγουρη πως κάνει λάθος, «...δεν ξέρω, κυρία, από το μυαλό μου τώρα ό,τι φαντάστηκα, μάλλον το φως ήταν από την καρδιά και την καλοσύνη του Αϊ-Βασίλη...». Ένας μαθητής επίσης είπε: «...οι άγιοι δεν έχουν ένα φωτεινό πάνω στο κεφάλι τους;...αυτό τα φώτισε όλα».

Στο τέλος της διήγησης τα παιδιά κλήθηκαν να επισκεφτούν το site και να «ψηφίσουν» στη δημοσκόπηση για το αν ο Άγιος Βασίλης που περιγράφεται στο

διήγημα μοιάζει με τον Άγιο Βασίλη με τα κόκκινα ρούχα και την άσπρη γούνα. Όλες οι απαντήσεις έκλιναν προς το ότι δεν υπάρχει ομοιότητα. Έτσι πρόβαλε ακόμα πιο αναγκαία η διερεύνηση για το ποιοι είναι τελικά αυτοί οι δύο Άγιοι που έχουν το ίδιο όνομα.

Ο προβληματισμός υπήρξε μεγάλος και αποτέλεσε την κινητήρια δύναμη για να συνεχίσουμε το σενάριο με ιδιαίτερο ενδιαφέρον και αγωνία.

3η & 4η διδακτική ώρα

2η δραστηριότητα

Κατά τη δεύτερη δραστηριότητα έγινε προσπάθεια οι μαθητές και οι μαθήτριες να εντοπίσουν τους τόπους καταγωγής του Santa Claus και του Αϊ-Βασίλη. Οι ομάδες στην παρούσα φάση χωρίστηκαν με βάση την επιλογή τους σχετικά με τον άγιο που θα ήθελαν να ασχοληθούν. Από τα 21 παιδιά (2 απουσίαζαν) μόλις τα 5 επέλεξαν να γνωρίσουν τον Άγιο Βασίλειο, ενώ τα υπόλοιπα 17 δήλωσαν πως θέλουν να ασχοληθούν με τον Santa Claus, συγκεκριμένα ήθελαν να γνωρίσουν εκείνον που φέρνει τα δώρα. Τα 5 άτομα χωρίστηκαν σε δύο ομάδες (2 και 3 παιδιών αντίστοιχα) και τακτοποιήθηκαν σε διπλανούς υπολογιστές ενώ τα 17 παιδιά χωρίστηκαν σε 5 ομάδες (3 ομάδες των 3 ατόμων και 2 ομάδες των 4 ατόμων). Για τις δύο ομάδες που επέλεξαν να ασχοληθούν με τον Άγιο Βασίλειο και για να εντοπίσουν τον τόπο καταγωγής του Αγίου Βασιλείου προβλήθηκαν και ακούστηκαν σε όλους τα πρωτοχρονιάτικα κάλαντα, μέσω του ανάλογου [συνδέσμου](#) στον βιντεοπροβολέα.

Η επιλογή να ακουστούν στην ολομέλεια τα κάλαντα έγινε λόγω της αναγκαστικής χρήσης των ηχείων μόνο σε ένα σημείο στην αίθουσα, εφόσον δεν υπήρχαν ακουστικά για όλα τα παιδιά. Ζητήθηκε από τα παιδιά να διακρίνουν στο τραγούδι τον τόπο καταγωγής του Αγίου Βασιλείου, συγκεκριμένα από πού έρχεται ο Αϊ-Βασίλης. Δεν ήταν δύσκολο να βρουν τη συγκεκριμένη πληροφορία, αφού τα περισσότερα γνώριζαν τα κάλαντα. Στη συνέχεια άνοιξαν τον ενσωματωμένο χάρτη από την εφαρμογή Google maps που βρίσκεται στον ίδιο σύνδεσμο και αφού διάβασαν τις οδηγίες, και με την καθοδήγηση της εκπαιδευτικού εντόπισαν τη διαδρομή που συνδέει τη Θεσσαλονίκη με την Καισάρεια (Καισάρεια Τουρκίας στο σχετικό πεδίο). Στον χάρτη τα παιδιά είχαν την ευκαιρία να προσανατολιστούν σε σχέση με την πατρίδα του Αγίου Βασιλείου και πληροφορήθηκαν για τη χιλιομετρική απόσταση της πόλης τους από το σημείο που εντόπισαν, καθώς και τον χρόνο που χρειάζεται κάποιος για να μεταβεί εκεί.

Η αποτύπωση στον χάρτη της σχετικής διαδρομής προκάλεσε μεγάλο ενθουσιασμό. Ήταν η πρώτη φορά που τα παιδιά ερχόντουσαν σε επαφή με το συγκεκριμένο εργαλείο και πραγματικά φαινόταν εκστασιασμένα από τη δυνατότητα άμεσης σχεδίασης της διαδρομής.

Την ίδια διαδικασία ακολούθησαν και οι ομάδες που ασχολήθηκαν με τον Santa Claus. Μόνο που στην περίπτωση αυτή αντί για τα κάλαντα παρακολούθησαν δύο ολιγόλεπτα τηλεοπτικά [ρεπορτάζ](#) σχετικά με το χωριό του Santa Claus. Στο σημείο αυτό τα παιδιά χρειάστηκαν τη βοήθεια της εκπαιδευτικού, για να εντοπίσουν την ακριβή ονομασία του χωριού που φαίνεται στο ρεπορτάζ και αναγράφεται με λατινικούς χαρακτήρες. Κάποια παιδιά συγκράτησαν από το πρώτο ρεπορτάζ τη Λαπωνία ως την προς αναζήτηση χώρα. Το πεδίο όμως προς συμπλήρωση της εφαρμογής Google Maps δεν έδινε αυτή την επιλογή. Με τη βοήθεια της εκπαιδευτικού συμπληρώθηκε η ζητούμενη ονομασία (Φινλανδία ή Rovaniemi). Κατά τα άλλα, στη δραστηριότητα ακολουθήθηκαν τα ίδια ακριβώς βήματα που ήδη έχουν περιγραφεί για την άλλη ομάδα.

Με αφορμή τα σχετικά ευρήματα για τις αποστάσεις από τις δύο περιοχές και τη μονάδα μέτρησης αυτής, προκλήθηκε συζήτηση για τη σημασία της λέξης χιλιόμετρο. Ανακινήθηκαν γνώσεις που είχαν αποκτηθεί στα πλαίσια του μαθήματος

των Μαθηματικών και αφορούσαν στο μέτρο, το οποίο χρησιμοποίησαν τα παιδιά σε ασκήσεις ήδη από το πρώτο κεφάλαιο του [Τ.Ε.](#) των Μαθηματικών. Τα παιδιά αναγνώρισαν ότι πρόκειται για σύνθετη λέξη και ότι δημιουργείται από δύο άλλες χίλια + μέτρο. Παρόλο που αντιλήφθηκαν το μεγάλο της απόστασης (δόθηκαν πραγματικά παραδείγματα απόστασης ενός χιλιομέτρου από τις εμπειρίες των παιδιών) όπως ήταν αναμενόμενο, δεδομένου το μικρό της ηλικίας, υπήρξε σημαντική δυσκολία να κατανοήσουν ότι η διαδρομή που αποτυπώνεται στην επιφάνεια μιας τόσο μικρής οθόνης στην πραγματικότητα είναι τόσο μεγάλη. Δεν μπορούσαν να διαβάσουν σωστά τις δύο χιλιομετρικές αποστάσεις. Όταν αναγνωρίστηκαν οι δύο αριθμοί από την εκπαιδευτικό και γράφτηκαν στον πίνακα, κατανοήθηκε (με την αντιστοίχιση των χιλιάδων, εκατοντάδων, δεκάδων και μονάδων) η απόσταση η πιο κοντινή και η πιο μακρινή (1.363 χλμ,-Καισάρεια και 4.094 χλμ,-Rovaniemi). Ήταν εύκολο να καταλήξουν σε αντίστοιχα συμπεράσματα συγκρίνοντας τις ώρες μετάβασης στους δύο προορισμούς (περίπου 14 ώρες, 42 ώρες), αφού οι μαθητές/μαθήτριες έχουν εξοικειωθεί με διψήφιους αριθμούς και ανακαλύπτουν σταδιακά την κανονικότητα που ισχύει και σε μεγαλύτερους αριθμούς.

Με τον συγκεκριμένο τρόπο οι ομάδες επεξεργάστηκαν, σύγκριναν τα ευρήματά τους και κατέληξαν σε μια πρώτη διάκριση μεταξύ των δύο προσώπων.

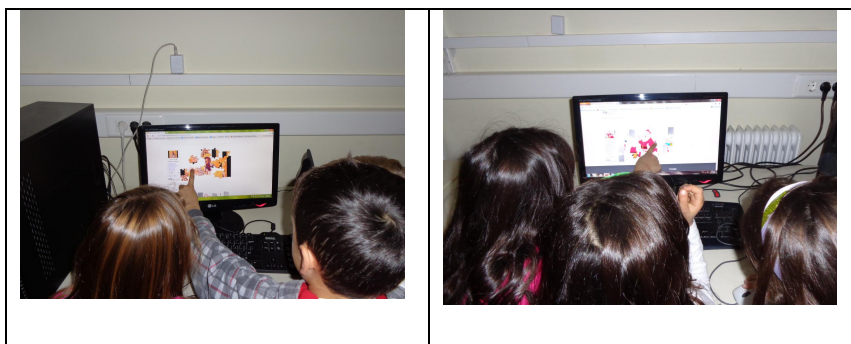
5η διδακτική ώρα

3η Δραστηριότητα

Τα παιδιά βρίσκονται στην αίθουσα υπολογιστών χωρισμένα στις ομάδες που περιγράφηκαν στην παραπάνω δραστηριότητα. Σε αυτή τη δραστηριότητα τα παιδιά ασχολήθηκαν με τη σύνθεση παζλ. Χαλάρωσαν και αισθάνθηκαν τη χαρά των γιορτών και χάρηκαν τη συνεργασία με τους συμμαθητές τους. Μετά από προτροπή της εκπαιδευτικού, επισκέφτηκαν τον σύνδεσμο με θέμα «Παίζω και μαθαίνω» και

συγκεκριμένα τον σύνδεσμο με τίτλο [«Κατασκευάζω παζλ»](#). Στη συγκεκριμένη εφαρμογή τα παιδιά συμπλήρωσαν τα δύο παζλ με τα δύο πρόσωπα.

Στην εργασία αυτή δόθηκε ο χαρακτήρας διαγωνισμού για το ποια ομάδα θα μπορέσει να τελειώσει γρήγορα και σωστά. Ορίστηκαν οι κανόνες της σιωπηρής συνεργασίας και της συμμετοχής όλων στην ολοκλήρωση του έργου. Μάλιστα μετά από συζήτηση αποφασίστηκε ανά 4 κομμάτια να συμβάλει κάθε παιδί της ομάδας στο συλλογικό έργο. Υπήρξε μεγάλος ενθουσιασμός των παιδιών να συνεργαστούν σωστά, να αλλάξουν ιδέες, για να τελειώσουν γρήγορα και φυσικά μεγάλη η ικανοποίηση όταν τα κατάφεραν. Επίσης σίγουρα ήταν και μια καλή εξάσκηση στη χρήση ποντικιού, αλλά και στον προσεκτικό εντοπισμό χαρακτηριστικών των δύο προσώπων για να περάσουμε στην επόμενη δραστηριότητα της περιγραφής τους.

6η & 7η διδακτική ώρα

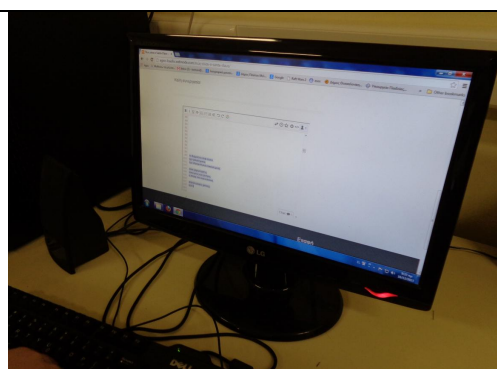
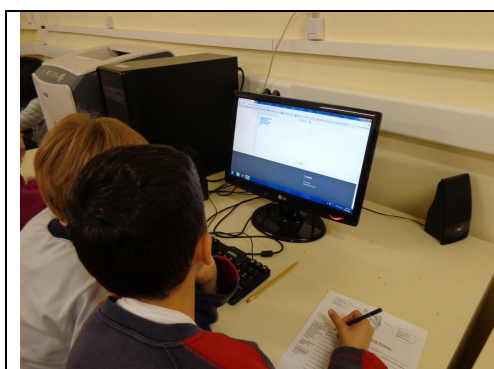
4^η Δραστηριότητα – α' μέρος

Τα παιδιά βρίσκονται στην αίθουσα υπολογιστών χωρισμένα στις καθορισμένες ομάδες. Στη φάση αυτή τα παιδιά θα περιγράψουν το πρόσωπο του Santa Claus. Η προσέγγιση αυτή έγινε αρχικά με παιγνιώδη τρόπο. Τα παιδιά επισκέφτηκαν τον σύνδεσμο με τίτλο [«Πώς είναι ο Santa Claus»](#), όπου εκεί

χρησιμοποίησαν το παιχνίδι, που βρίσκεται ενσωματωμένο. Προσπάθησαν να ντύσουν τον Santa Claus χρησιμοποιώντας διάφορους συνδυασμούς ρούχων και εξοπλισμού και εντόπισαν τα εξωτερικά χαρακτηριστικά της φιγούρας τους.

Τα παιδιά διασκέδασαν πραγματικά και η μουσική που είχε ενσωματωμένο το παιχνίδι τα ευχαρίστησε ιδιαίτερα. Μετά ακολούθησε συζήτηση για το πώς θα μπορούσαμε να περιγράψουμε τον Santa Claus, για τι θα μιλήσουμε πρώτα και πώς θα συνεχίσουμε. Μιλήσαμε για τα δομικά στοιχεία του περιγραφικού κειμένου, τη χρήση παραγράφων, τα εξωτερικά γνωρίσματα του προσώπου-σώματος στην αρχή και τα στοιχεία της προσωπικότητάς του στην πορεία.

Τα παιδιά δεν είχαν μεγάλη εμπειρία πληκτρολόγησης κειμένου. Με βάση αυτό καθώς και το γεγονός ότι η συνεργατική συγγραφή με το primarypad ήταν μια καινούργια εμπειρία για τα παιδιά που απαιτούσε επιπλέον προσοχή και ωριμότητα, δόθηκε στα παιδιά ένα φύλλο εργασίας όπου θα μπορούσαν παράλληλα να καταγράφουν τις σκέψεις τους κι εκεί. Στο συγκεκριμένο έντυπο δίνονταν κατευθύνσεις για τη δομή και το περιεχόμενο της περιγραφής, με στόχο να βοηθήσει την ουσιαστική δουλειά των παιδιών.

Κάθε ομάδα λοιπόν επέλεξε δύο γραμματείς, έναν για την ψηφιακή καταγραφή και έναν για την έντυπη. Η εκπαιδευτικός όρισε κάθε ομάδα να γράφει σε διαφορετικό σημείο της σελίδας που δίνεται στο συνεργατικό εργαλείο, ώστε να μη βλέπει και επηρεάζει η μία ομάδα την άλλη. Για την ακρίβεια όρισε τον αριθμό της πρώτης σειράς από την οποία θα ξεκινούσε η συγγραφή κάθε ομάδας. Οι αριθμοί δόθηκαν με κριτήριο τη μη οπτική επαφή της μιας ομάδας στην εργασία της άλλης. Στόχος ήταν στο τέλος, αφού σβηστούν τα ενδιαμέσως κενά και οι όποιες επαναλήψεις, να συνταχτεί ένα ενιαίο-πλήρες κείμενο, με τη συμβολή όλων. Δυστυχώς σβήστηκαν αρκετά από αυτά που έγραψαν τα παιδιά και αυτό δημιούργησε εκνευρισμό και απογοήτευση. Το κείμενο που περισώθηκε με το primarypad μπορούμε να το δούμε [εδώ](#). Ευτυχώς κάθε ομάδα κατέγραφε παράλληλα τις ιδέες της και στο σχετικό [έντυπο](#).

8η–11η διδακτική ώρα

4^η Δραστηριότητα -β' μέρος

Σε αυτή τη φάση στόχος είναι τα παιδιά να περιγράψουν το πραγματικό πρόσωπο του Αϊ-Βασίλη. Για να γνωρίσουν τη ζωή και το έργο του Μεγάλου Βασιλείου, παρακολούθησαν στην ολομέλεια μια σύντομη αφήγηση της ζωής του Αγίου

Βασιλείου που βρίσκεται ενσωματωμένη στο site και συγκεκριμένα στον υπερσύνδεσμο με τίτλο [«Ποιος ήταν ο Άγιος Βασίλειος»](#). Με τη συγκεκριμένη αφήγηση και τη συζήτηση που ακολούθησε μετά διαπιστώθηκε ότι τα παιδιά ελάχιστα στοιχεία είχαν συγκρατήσει. Πρέπει να σημειωθεί πως η εν λόγω αφήγηση δεν είχε εναλλαγή εικόνων, που θα λειτουργούσε υποστηρικτικά στην κατανόηση, ιδιαίτερα για τα παιδιά αυτής της ηλικίας, σύμφωνα με την πολυαισθητηριακή προσέγγιση της γνώσης.

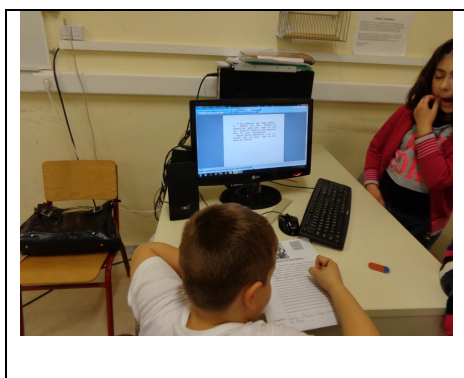
Έτσι η εκπαιδευτικός έκρινε πως θα ήταν χρήσιμο τα παιδιά να έρθουν σε επαφή και με το σχετικό γραπτό κείμενο που βρισκόταν στον ίδιο υπερσύνδεσμο. Πρόκειται για ένα κείμενο με τίτλο «Ο Μέγας Βασίλειος – Ορθογραφία», που περιγράφει τον Άγιο. Είναι ένα μικρής έκτασης κείμενο (μιάμιση σελίδα), σε απλή γλώσσα, που αναδεικνύει τα σημαντικότερα γεγονότα της ζωής του αγίου και το κάνει αρκετά εύληπτο από τα παιδιά. Στη συζήτηση που ακολούθησε μετά διαπιστώθηκε πως τα παιδιά είχαν απομονώσει αρκετά στοιχεία του βίου του αγίου (οικογένεια, μόρφωση, χαρακτήρας κ.ά.).

Επίσης στο εν λόγω κείμενο υπήρχαν ορθογραφικά λάθη προς διόρθωση. Η εκπαιδευτικός ενθάρρυνε τα παιδιά να εντοπίσουν τις λέξεις που ήταν σημειωμένες

με κόκκινο χρώμα και να τις διορθώσουν. Στόχος ήταν η υπενθύμιση κάποιων βασικών κανόνων γραμματικής που έχουν διδαχθεί τα παιδιά και βοηθούν στην ορθογραφημένη γραφή. Θεωρήθηκε λοιπόν η συγκεκριμένη εργασία μια πολύ καλή ευκαιρία για εξάσκηση, πριν τα παιδιά περάσουν στη συγγραφή. Εδώ πρέπει να σημειωθεί πως πολλές φορές ενώ η διόρθωση που επέλεγαν τα παιδιά δεν ήταν η σωστή, έσβηνε η κόκκινη υπογράμμιση. Αυτό γινόταν κυρίως με λέξεις όπως *της ή τις, γηροκομεία ή γηροκομία* που και οι δύο είναι σωστές γραμματικά αλλά η επιλογή δεν ήταν πάντα η κατάλληλη. Ωστόσο, η εργασία αυτή ήταν μια καλή ευκαιρία να θυμηθούμε κυρίως καταλήξεις ρημάτων και ουσιαστικών ανάλογα με το γένος τους.

Η εκπαιδευτικός έγραψε στον πίνακα τις λέξεις *ευαγγέλιο* και *άμφια*, τις οποίες ενδεχομένως θα μπορούσαν τα παιδιά να χρησιμοποιήσουν στη συγγραφή. Έπειτα τα παιδιά προχώρησαν στη συγγραφή. Για τους λόγους που προαναφέραμε (α' μέρος δραστηριότητας) δε χρησιμοποιήθηκε το εργαλείο συνεργατικής γραφής (primarypad). Τα παιδιά γράψανε σε [φύλλο word](#) και παράλληλα και σε [έντυπο](#) που τους δόθηκε. Στο έντυπο υπήρχαν επίσης βασικές κατευθύνσεις για τη σωστή δομή και το περιεχόμενο.

Κατά τη διάρκεια της συγγραφής τα παιδιά συνεργάστηκαν πολύ καλά. Η διπλή καταγραφή βοήθησε κυρίως την έγκαιρη διατύπωση σκέψεων της ομάδας αρχικά στο

έντυπο και στη συνέχεια στο φύλλο word. Πρέπει να σημειώσουμε πως τα παιδιά γράψανε συνεχές κείμενο σε έγγραφο word για πρώτη τους φορά. Συχνά χρειάστηκε η βοήθεια της εκπαιδευτικού για την επιλογή κεφαλαίου γράμματος, εύρεση γραμμάτων καθώς και αλλαγή γραμματοσειράς. Επίσης είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι κάνανε πάρα πολλά ορθογραφικά λάθη, και τονίσανε ελάχιστα κυρίως στο ψηφιακό έγγραφο. Ωστόσο θεωρούμε ότι αυτό εντάσσεται στα γενικότερα πλαίσια μιας πρώτης προσέγγισης για δημιουργία ψηφιακού κειμένου. Στο έντυπο κείμενο διαπιστώθηκε σημαντική προσπάθεια των παιδιών να χωρίσουν το κείμενο σε παραγράφους και αυτό είναι αρκετά ενθαρρυντικό.

Στο τέλος της συγγραφής προκλήθηκε συζήτηση για το κατά πόσο οι περιγραφές ήταν ακριβείς ή ελλιπείς. Έγιναν οι διορθώσεις στα ορθογραφικά λάθη με τη βοήθεια της εκπαιδευτικού και μόνο στο έντυπο κείμενο, που ήταν πιο εύκολο να διορθωθεί από τα παιδιά. Γενικά οι περιγραφές των παιδιών ήταν αρκετά λιτές, αλλά ουσιαστικές για μια πρώτη προσέγγιση με το κειμενικό είδος της «περιγραφής». Ο εμπλουτισμός με επιπλέον στοιχεία (επίθετα, παρομοιώσεις, πλούσιο λεξιλόγιο) αναμένεται να γίνει στις επόμενες προσπάθειες για περιγραφή προσώπων.

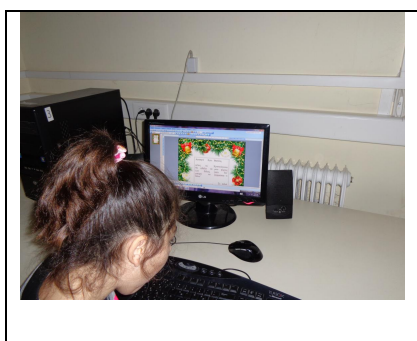
12η–13η διδακτική ώρα

5η Δραστηριότητα

Τα παιδιά βρέθηκαν στην αίθουσα υπολογιστών στις γνωστές ομάδες με έναν υπολογιστή διαθέσιμο σε κάθε ομάδα. Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δραστηριότητας δίνεται η δυνατότητα στα παιδιά να στείλουν επιστολή με mail ή να γράψουν γράμμα στον Αϊ-Βασίλη σε έγγραφο word. Μια μόνο ομάδα προσπάθησε να στείλει ηλεκτρονικό μήνυμα. Η προσπάθειά της σταμάτησε μπροστά στη συμπλήρωση του δικού τους e-mail στο αντίστοιχο πεδίο. Έτσι προτιμήθηκε η έντυπη αλληλογραφία έναντι του μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, γιατί τα παιδιά θα

είχαν τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν το έντυπο με ποικίλους τρόπους. Με αυτόν τον τρόπο θα «ενημέρωναν» και τους γονείς τους για την επιθυμία τους. Κάποια δήλωσαν ότι θα πάνε στο χωριό του Αϊ-Βασίλη και θα του το πάνε εκεί. Άλλα είπαν ότι θα το ταχυδρομήσουν μαζί με τη ζωγραφιά του παιχνιδιού που ζητούσαν.

Για τη συγγραφή του γράμματος ανακλήθηκαν στη μνήμη των παιδιών γνώσεις που κατακτήθηκαν στην ενότητα 6 του βιβλίου της *Γλώσσας*, σχετικά με τη μορφή μηνυμάτων. Συζητήσαμε για το ύφος που μπορεί να έχει το γράμμα, τη μορφή και την έκτασή του. Επίσης αξιοποιήθηκε η δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν λέξεις του ψηφιακού κειμένου κάθε παιδιού στο γράμμα του/της συμμαθητή/-τριάς του. Αυτό ήταν πολύ λειτουργικό, δεδομένου ότι υπήρχε ένας υπολογιστής για 3 ή 4 άτομα. Στην αρχή κάποια παιδιά θέλοντας να γράψουν το δικό τους γράμμα σβήγανε, ότι είχε γράψει ο συμμαθητής τους. Μετά από παρέμβαση της εκπαιδευτικού για να εκμεταλλευτούν σκέψεις που είναι ήδη καταγεγραμμένες και να αλλάξουν την γραμματοσειρά, το μέγεθος ή και το χρώμα των γραμμάτων για να δώσουν το δικό τους στίγμα, πολλά παιδιά υιοθέτησαν τις επιλογές αυτές.

Αξίζει να σημειωθεί πως στα παιδιά διευκρινίστηκε ότι μπορούν να στείλουν γράμμα σε όποιο από τα δύο πρόσωπα επιθυμούν. Ο παραλήπτης σε όλα ήταν ο Αϊ-Βασίλης. Αν ήταν ο δικός μας άγιος ή ο Santa Claus το ξέρει κάθε παιδί ή μπορεί και όχι. Γι' αυτό και δε ζητήθηκε να γίνει αυτή η διευκρίνιση. Το σημαντικό ήταν ότι τα

παιδιά ευχαριστήθηκαν τη δραστηριότητα και υπήρξε μεταξύ τους μια μεγάλη αλληλεπίδραση πάνω στο θεματικό περιεχόμενο. Όλα επικεντρώθηκαν στη «καταγραφή» της όποιας επιθυμίας τους για το δώρο που περίμεναν. Μάλιστα επειδή σε πολλά τα παιχνίδια ήταν τα ίδια, ένας μαθητής εξέφρασε την ανησυχία: «...κυρία, όλοι το ίδιο ζητάνε. Πού θα τα βρει τόσα ίδια ο Αϊ-Βασίλης;».

Τα παιδιά εκτύπωσαν τα γράμματά τους και τα στόλισαν με ζωγραφιές την αντίστοιχη ώρα των εικαστικών. Τα περισσότερα ζωγράρισαν το δώρο που ζητούσαν από τον Άγιο. Κάποια ξαναέγραψαν με μολύβι το γράμμα κάτω από το δακτυλογραφημένο. Σε ερώτηση της εκπαιδευτικού για κατανόηση της συγκεκριμένης επιλογής ένας μαθητής απάντησε: «...να είναι γραμμένο και με μολύβι, να φαίνονται τα γράμματά μου στον Αϊ-Βασίλη».

14η–15η διδακτική ώρα

6^η δραστηριότητα

Σαν τελευταία δραστηριότητα της συγκεκριμένης εφαρμογής επιλέχθηκε η προβολή μέσω του site για τα [κάλαντα της πρωτοχρονιάς](#) και διαβάσαμε [μερικές από τις σκέψεις](#) του Μεγάλου Βασιλείου που αφορούν τα παιδιά. Επίσης στον

ενσωματωμένο [υπερσύνδεσμο](#) πληροφορηθήκαμε για την ιστορία της βασιλόπιτας και για την παράδοση που τη συνοδεύει. Μετά το τέλος της ανάγνωσης η εκπαιδευτικός ενθάρρυνε τα παιδιά να σκεφτούν τι θα έκαναν οι ίδιοι σε ανάλογη περίπτωση και σε ποιον σημερινό άνθρωπο θα έδιναν το κομμάτι της πίτας με τον θησαυρό αν θα τους δίνονταν αυτή η δυνατότητα. Τα περισσότερα απάντησαν πως θα το έδιναν στον αγαπημένο τους φίλο. Κάποια είπαν πως θα το έδιναν στη μαμά ή στο μπαμπά τους, γιατί καμιά φορά δεν το έχουν τύχει. Μόνο μία μαθήτρια δήλωσε πως θα το έδινε σε έναν φτωχό άνθρωπο για να μπορέσει να πάρει κάτι κι αυτός τα Χριστούγεννα. Στη συνέχεια το σενάριο πρότεινε τη σύνθεση του παζλ της βασιλόπιτας. Δεν μας δόθηκε όμως η δυνατότητα αυτή, γιατί η εφαρμογή είχε πρόβλημα.

7^η Δραστηριότητα (Γιορτή των 3 Ιεραρχών- Δραστηριότητα επέκτασης του Σεναρίου)

Μετά τις διακοπές των Χριστουγέννων ο Αϊ-Βασίλης λόγω της βασιλόπιτας που κόψαμε στην τάξη, είχε για ακόμη μια φορά την τιμητική του. Προκλήθηκε λοιπόν συζήτηση με θέμα την παράδοση της βασιλόπιτας και του γεγονότος που γέννησε αυτό το έθιμο. Τα παιδιά θυμόντουσαν όσα είχαμε πει και αναφέρθηκαν και στο βιβλίο του Βαγγέλη Ηλιόπουλου *Ο δικός μας Άγιος Βασίλης*, που υπήρχε στην τάξη μας. Επειδή τα παιδιά ήθελαν πολύ να γνωρίσουν το βιβλίο, η εκπαιδευτικός τους υποσχέθηκε ότι θα το οργανώσει.

Τα παιδιά βρέθηκαν στην αίθουσα βιβλιοθήκης, για την παρουσίαση του βιβλίου. Αρχικά αναφερθήκαμε στη συνέντευξη του Βαγγέλη Ηλιόπουλου για το συγκεκριμένο βιβλίο, όπου και αυτός τονίζει την ανάγκη να γνωρίσουμε τον δικό μας Άγιο, δεδομένης της σύγχυσης που επικρατεί με τα δύο πρόσωπα. http://fourtounis.gr/pareoyla/pareoyla17_site/Selida12.htm. Στην αίθουσα βιβλιοθήκης ήμαστε μαζί με το άλλο τμήμα της Β΄ Τάξης και η αφήγηση

έγινε από τις δύο εκπαιδευτικούς των τμημάτων για μεγαλύτερη θεατρικότητα, ενώ τα παιδιά παρακολουθούσαν με μεγάλο ενδιαφέρον την προβολή του βιβλίου καθισμένα στις καρέκλες ή στο χαλί.

Με αφορμή τα γλυκά λόγια που ακούσαμε να προφέρει ο Άγιος στο βιβλίο, πληροφορήσαμε τα παιδιά ότι σε λίγες μέρες γιορτάζει και πάλι, αλλά όχι μόνος του, μαζί και με άλλους δύο αγίους τον Γρηγόριο τον Θεολόγο και τον Ιωάννη τον Χρυσόστομο. Συμφωνήσαμε λοιπόν να γνωρίσουμε από κοντά τους αγίους και κυρίως να μελετήσουμε τα σοφά τους λόγια, έχοντας σαν στόχο να τα παρουσιάσουμε στο υπόλοιπο σχολείο. Συζητήσαμε για το νόημα των λόγων τους και τη συμβολή τους στην πραγματική ευτυχία για τον άνθρωπο. Τονίστηκε ότι οι Πατέρες μελέτησαν πολύ τα αρχαία ελληνικά κείμενα και συνδύασαν την ελληνικότητα με την ορθοδοξία.

Τα κείμενα που χρησιμοποιήθηκαν προέκυψαν από αρχειακό υλικό του σχολείου και σχετικές αναζητήσεις στο διαδίκτυο. Στη γιορτή μας αυτή δεν είχαμε θεατρικά δρώμενα επί σκηνής. Τα παιδιά ήταν οι αφηγητές και παράλληλα γινόταν η προβολή σχετικής παρουσίασης. Βασικό μας μέλημα ήταν όλα τα παιδιά να συμμετέχουν στη γιορτή. Η ιδέα ήταν απλή, αλλά ικανή να αναδείξει μέσα από την απλότητα τη σπουδαιότητα. Επειδή θέλαμε το ενδιαφέρον να επικεντρωθεί στα

κείμενα, υιοθετήσαμε την τεχνική του «Θεάτρου Αναγνωστών». Βέβαια εμείς δεν είχαμε θεατρικούς διαλόγους, αλλά τονίστηκε και δουλεύτηκε αρκετά η παραστατική αφήγηση. Τα παιδιά ήταν όρθια με τις πλάτες στο κοινό και γυρνούσαν μόνο για να αφηγηθούν το απόσπασμα που τους αναλογούσε από το κείμενο της γιορτής κερδίζοντας –και με τον τόνο της φωνής τους– το ενδιαφέρον των θεατών.

Στην αρχή της γιορτής ψάλαμε το [απολυτίκιο](#) των τριών Ιεραρχών, καθώς βλέπαμε τα λόγια από τη σχετική παρουσίαση. Επίσης τα παιδιά τραγούδησαν δύο [τραγούδια](#) για τους Τρεις Ιεράρχες, που υποστηρίζονταν από αρχεία παρουσίασης και τη συνοδεία κιθάρας από τη συνάδελφο του άλλου τμήματος. Η διάρκεια της γιορτής μας ήταν 25΄και την παρουσιάσαμε δύο φορές, έτσι ώστε να δημιουργήσουμε πιο

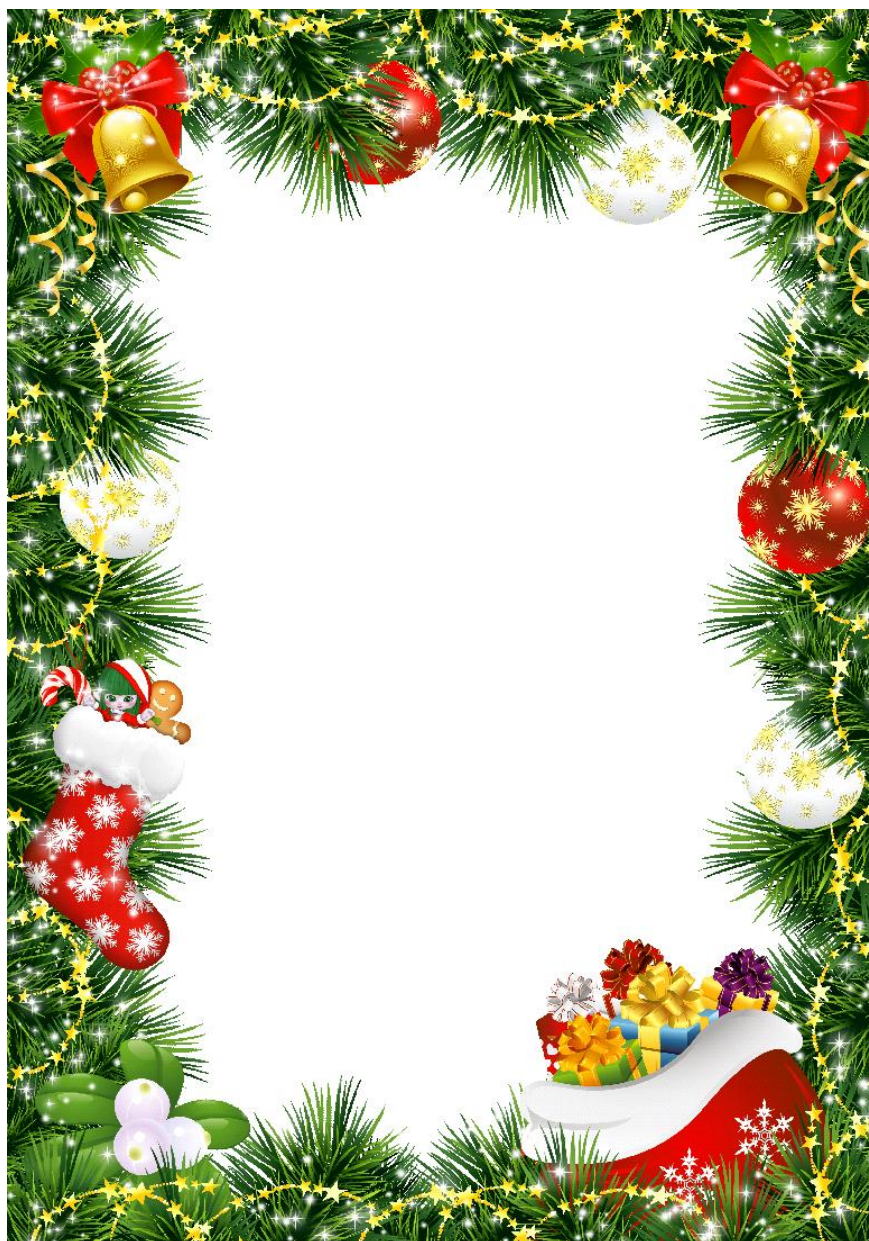
ζεστό και συμμετοχικό κλίμα με μικρότερο αριθμό θεατών (150 παιδιά). Το όλο εγχείρημα προκάλεσε συγκίνηση αλλά και ικανοποίηση σε όλους.

Το υλικό που χρησιμοποιήθηκε στη γιορτή, αποτέλεσε τη βάση για να παίζουμε στην τάξη και να ασκηθούμε στην από μνήμης ανάκληση πληροφοριών και γνώσεων. Με το συγκεκριμένο παιγνιώδη τρόπο αξιολογήθηκε θετικά και αυτή η δραστηριότητα.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/-Α ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Βρίσκονται ενσωματωμένα στο site <http://agios-basilis.webnode.com>

Το γράμμα στον Αϊ-Βασίλη:

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το θέμα του Αγίου Βασιλείου μπορεί να επεκταθεί πολυποίκιλα και διαθεματικά σε μικρή τάξη όπως η Β΄, αλλά και σε μεγαλύτερες. Το σενάριο μπορεί να εμπλουτιστεί και με άλλες δραστηριότητες όπως η δημιουργία και η επίλυση σταυρολέξων και άλλων ασκήσεων, με εκμάθηση τροπαρίων και μελέτη της Βυζαντινής Μουσικής παράδοσης γενικότερα, με διερεύνηση των παιδαγωγικών και φιλοσοφικών σκέψεων των μεγάλων Πατέρων του 4^{ου} αιώνα. Επιπλέον θα ήταν πολύ ενδιαφέρον, σε μεγαλύτερη ίσως τάξη, να αναζητηθούν τα σημαντικότερα αρχαία κείμενα (σε μετάφραση) τα οποία μελέτησαν και ανέδειξαν οι Τρεις Ιεράρχες, διατυπώνοντας τα σοφά αποφθέγματά τους.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το συγκεκριμένο σενάριο πραγματεύεται ένα πολύ αγαπημένο θέμα των παιδιών, τον Αϊ-Βασίλη και τη γιορτή της Πρωτοχρονιάς. Πολύ εύστοχα προσπαθεί να διαχωρίσει τα δύο πρόσωπα του Αϊ-Βασίλη, χωρίς να θίγει το θέμα της πραγματικής υπόστασης του ενός ή του άλλου. Με αυτόν τον τρόπο πετυχαίνει τη διατήρηση του ενδιαφέροντος και ενθουσιασμού από τα παιδιά, βασική προϋπόθεση για την επιτυχή ενασχόληση και ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων.

Οφείλουμε να αναφέρουμε πως επειδή το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε παραμονές των χριστουγεννιάτικων διακοπών, οι απουσίες των παιδιών ήταν συχνές όσο πλησιάζαμε προς το τέλος, με αποτέλεσμα να διαφοροποιείται κάθε φορά η σύσταση των ομάδων.

Οι δραστηριότητες που αναφέρθηκαν εμπλουτίζουν το μάθημα με στοιχεία τα οποία περιέχονται σε πόρους που προέρχονται από ΤΠΕ, ενώ σε αρκετά σημεία ξεφεύγουν από τη λογική και τη σειρά που έχει το σχολικό εγχειρίδιο.

Η οργάνωση του διδακτικού υλικού σε ένα site υπήρξε πολύ βοηθητική στη διδασκαλία. Επέτρεψε την άμεση ανταπόκριση των παιδιών με τη μικρότερη καθοδήγηση από τη διδάσκουσα. Προτείνουμε τον εμπλουτισμό του site και με άλλες σοφές σκέψεις του Προστάτη των γραμμάτων, που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και για τα παιδιά.

Οι μαθητές ανέπτυξαν τον γραπτό και προφορικό τους λόγο, ασκήθηκαν στη διαλεκτική διαδικασία, την ακρόαση, τη διατύπωση γνώμης, γνώρισαν τα βασικά στοιχεία του περιγραφικού κειμένου. Επιπλέον, έμαθαν να αποδέχονται και να εκτιμούν τη συμβολή του άλλου στην ομάδα, που αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για αρμονική και δημιουργική συνέχεια.

Η διδάσκουσα επέλεξε να ασχοληθεί με όλες τις δραστηριότητες που προτείνονται στο σενάριο, για να διερευνήσει τη διδακτική αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων και να κερδίσει, με τις εναλλαγές, το ενδιαφέρον των μαθητών.

Το εργαλείο primarypad είναι πολύ δύσκολο να χρησιμοποιηθεί από παιδιά της συγκεκριμένης τάξης, ίσως όμως και μεγαλύτερης. Απαιτεί πολύ μεγάλη προσοχή, ευχέρεια και ανεπτυγμένη κριτική ικανότητα επιλογής και παρέμβασης στο κείμενο της άλλης ομάδας. Όπως προαναφέρθηκε η εκπαιδευτικός προσπάθησε να οργανώσει με όσο το δυνατόν πιο απλό τρόπο την ομαδική συγγραφή, χωρίς όμως αποτέλεσμα. Ως εκ τούτου πιστεύουμε ότι ένας απλός κειμενογράφος είναι πιο κατάλληλος για συγγραφή κειμένου από παιδιά τουλάχιστον της συγκεκριμένης τάξης.

Επιπλέον η εφαρμογή City Creator, για την κατασκευή εικονικής πόλης, καθώς και το παζλ βασιλόπιτας δεν ήταν διαθέσιμα, με αποτέλεσμα να μη χρησιμοποιηθούν στη διδασκαλία.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γαβριηλίδου, Ζ., Μ. Σφυρόερα & Λ. Μπεζέ. 2009. *Γλώσσα Β' Δημοτικού: Ταξίδι στον κόσμο της Γλώσσας*, β' τεύχος. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Ηλιόπουλος, Β. 2012. *Ο δικός μας Άγιος Βασίλης*. Αθήνα: Πατάκη.

Ηλιοπούλου, Μ. 1994. *Γράφω σωστά τις σκέψεις μου για τη Β' Δημοτικού*. Αθήνα: Πατάκης.

Κόμης, Β.-Ι. 2004. *Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών*. Αθήνα.

Κυρίδης, Α., Β. Δρόσος & Κ. Ντίνας. 2004. *Η πληροφοριακή – Επικοινωνιακή Τεχνολογία στην προσχολική και πρωτοσχολική Εκπαίδευση: Το παράδειγμα της γλώσσας*. Αθήνα: Δαρδανός.

Ματσαγγούρας, Η. 2001. *Κειμενοκεντρική προσέγγιση του γραπτού λόγου*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.

Μικρόπουλος, Τ. Α. 2006. *Ο Υπολογιστής ως γνωστικό Εργαλείο*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Π.Ι. 2011. *Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας & της Λογοτεχνίας στο Δημοτικό Σχολείο*. Αθήνα.

Σολωμονίδου, Χ. 2006. *Νέες τάσεις στην εκπαιδευτική τεχνολογία – Εποικοδομητισμός και σύγχρονα περιβάλλοντα μάθησης*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Χαραλαμπίδης, Α. & Σ. Χατζησαββίδης. 1997. *Η διδασκαλία της Λειτουργικής χρήσης της Γλώσσας: Θεωρία και Πρακτική Εφαρμογή*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κώδικας.